

Tieto- ja viestintätekniiikan sisällöt ja tavoitteet vuosiluokittain
Alavuden perusopetuksessa. (ver.26.9.2019)

Alakoulussa oppilas saa tieto- ja viestintätekniset perusvalmiudet, joilla tuottaa erilaisia oppilastöitä integroituna eri oppiaineisiin.

Esiopetus

Tieto- ja viestintäteknologinen osaaminen

Opetuksessa tutustutaan erilaisiin tieto- ja viestintäteknologisiin välineisiin, palveluihin ja peleihin. Tieto- ja viestintäteknologian avulla tuetaan lasten vuorovaikutustaitoja, oppimisen taitoja sekä vähitellen kehittyvää kirjoitus- ja lukutaitoa. Mahdollisuudet kokeilla ja tuottaa itse edistävät lasten luovan ajattelun ja yhteistoiminnan taitoja. Lapsia ohjataan omaksumaan turvallisia ja ergonomisia käyttötaitoja. Oppilas osaa avata ja sulkea tietokoneen. Oppilas on tutustunut näppäimistöjen perustoimintoihin. Oppilas hallitsee tableteilla kotivalikon käytön ja sovellusten avaamisen sekä sulkemisen. Hyviä tapoja tutustua tietokoneen käyttöön ovat esim. Ekapeli ja Ekapeli alku sekä koodaukseen studio.code.org sekä Scratch Junior.

1.-2. lk Oppilas osaa...

Käytännön taidot ja oma tuottaminen:

- harjoitellaan laitteiden, ohjelmistojen ja palveluiden käyttöä
 - tekstinkäsittely: ilmainen LibreOffice (Writer)
 - kuvankäsittely: ilmaiset sovellukset
 - käytetään sähköisiä oppimateriaaleja, joita oppilaat pystyvät hyödyntämään myös kotonaan
 - käytössä Pedanet, Google Suite
 - Ekapeli ja Ekapeli-Alku
 - koodaukseen studio.code.org ja Scratch

- opetellaan keskeisiä käyttö- ja toimintaperiaatteita.
 - osaa avata ja sulkea käytettävät ohjelmat
 - tuntee näppäimistön merkit ja toiminnot
 - käyttää sujuvasti hiirtä
 - tuntee laitteiston osien nimet

- harjoitellaan näppäintaitoja sekä muita tekstin tuottamisen ja käsittelyn perustaitoja.
 - osaa tuottaa tekstiä tekstinkäsittelyohjelmalla
 - osaa tehdä välimerkit ja isot kirjaimet
 - osaa korjata tekstiä
 - osaa tulostaa

- harjoitellaan kuvan piirtämistä

Vastuullinen ja turvallinen toiminta:

- Oppilaiden kanssa keskustellaan ja luodaan yhdessä tv:n turvallisia käyttötapoja ja hyviä käytöstapoja.
 - Netiketti (esim. http://www.mll.fi/nuortennetti/mina_ja_media/netiketti/)
 - Kopiraittila

Tiedonhallinta sekä tutkiva ja luova työskentely

- Oppilaita opastetaan käyttämään hakupalvelu Googlea

3.-4. Ik Oppilas osaa...

Käytännön taidot ja oma tuottaminen:

- käytetään laitteita, ohjelmistoja ja palveluita
 - tekstinkäsittely: ilmainen LibreOffice (Writer)
 - kuvankäsittely: ilmaiset sovellukset ja ohjelmat
 - esitysgrafiikka: LibreOffice (Impress)
 - käytetään sähköisiä oppimateriaaleja, joita oppilaat pystyvät hyödyntämään myös kotonaan
 - käytössä Pedanet, Google Suite
 - Ekapeli
 - koodaukseen studio.code.org ja Scratch

- noudatetaan keskeisiä käyttö- ja toimintaperiaatteita.
 - sujuva näppäimistön käyttö
 - yleisimmät funktionäppäimet esim. äänenvoimakkuus
 - osaa tallentaa, nimetä ja siirtää tiedostoja, esim. tiedoston siirtäminen omalta päätelaitteelta Pedanettiin

- harjoitellaan näppäintaitoja sekä muita tekstin tuottamisen ja käsittelyn perustaitoja.
 - osaa muokata tekstiä tekstinkäsittelyohjelmalla
 - osaa tehdä otsikot ja ranskalaiset viivat
 - osaa käyttää oikolukua
 - yksinkertaisen esityksen tekeminen esitysgrafiikkaohjelmalla, LibreOffice (Impress)

- harjoitellaan kuvankäsittelyä
 - kuvan liittäminen tekstiin (LibreOffice)
 - tekstin liittäminen kuvaan
 - kuvan muokkaaminen
 - osaa ottaa valokuvia digikameralla, padeilla tai älypuhelimella opettajan ohjauksessa, joita voi hyödyntää esim. portfolion kokoamisessa

Vastuullinen ja turvallinen toiminta:

- Oppilaiden kanssa keskustellaan ja luodaan yhdessä tv:n turvallisia käytötapoja ja hyviä käytötapoja.
 - Netiketti (esim. http://www.mll.fi/nuortennetti/mina_ja_media/netiketti/)
 - Kopiraittila

Tiedonhallinta sekä tutkiva ja luova työskentely:

- Oppilaita opastetaan käyttämään hakupalvelu Googlea
- täsmällisten hakusanojen käyttö
- tutustutaan välimerkkien ja symbolien käyttöön Google-haussa

Vuorovaikutus ja verkostoituminen:

- opastetaan oppilaita tiedostamaan oman tuotoksen ja kommentoinnin seuraukset. Oman tuotoksen laittaminen esille Pedanettiin ja toisten tuotosten kommentointi.
- tuo esiin sosiaalisen median ikäraajat ja muistuta niistä myös huoltajia

5.-6. lk Oppilas osaa...

Käytännön taidot ja oma tuottaminen:

- syvennetään ohjelmistojen ja palveluiden käyttöä
 - tekstinkäsittely: ilmainen LibreOffice (Writer)
 - kuvankäsittely: ilmaiset sovellukset ja ohjelmat
 - esitysgrafiikka: LibreOffice (Impress)
 - taulukkolaskenta: LibreOffice (Calc)
 - käytetään sähköisiä oppimateriaaleja, joita oppilaat pystyvät hyödyntämään myös kotonaan
 - käytössä Pedanet, Google Suite
 - koodaukseen studio.code.org ja Scratch
 - Wilma-tunnukset oppilaille viimeistään kuudennella luokalla

- noudatetaan keskeisiä käyttö- ja toimintaperiaatteita.
 - valikkorivin käyttö, esim. kopioi, leikkaa, liitä
 - sivun asetusten muuttaminen
 - johdonmukainen tiedostojen tallentaminen, nimeäminen ja siirtäminen. Kansioden luominen omalle päätelaitteelle ja Pedanettiin
 - käyttäjätunnusten ja salasanojen vastuullinen käyttäminen

- syvennetään tekstin tuottamisen ja käsittelyn taitoja.
 - pystyy itsenäisesti tuottamaan tekstiä ja esitelmiä
 - kappalejako, sisentäminen
 - osaa käyttää oikolukua
 - multimediaesityksen (teksti, kuva, ääni ja video) tekeminen esitysgrafiikkaohjelmalla, LibreOffice (Impress)

- syvennetään kuvankäsittelyä
 - osaa kuvan rajaamisen sekä tallennusmuodon valinnan
 - tietää mitä tarkoitetaan kuvamanipulaatiolla
 - on tutustunut kuvan käytön tekijänoikeusasioihin sekä kuvan käytön eettisiin periaatteisiin.
 - osaa tallentaa ja siirtää kuvan

- taulukkolaskenta
 - tutustutaan yksinkertaisen taulukon ja pienen graafisen kuvaajan tekemiseen

Vastuullinen ja turvallinen toiminta:

- Oppilaiden kanssa keskustellaan ja luodaan yhdessä tv:n turvallisia käyttötapoja ja hyviä käytöstapoja.
 - Netiketti (esim. http://www.mll.fi/nuortennetti/mina_ja_media/netiketti/)
 - Kopiraittila

Tiedonhallinta sekä tutkiva ja luova työskentely:

- käytetään välimerkkejä ja symboleita Google-haussa
- tuntee tiedonhaun vaihtoehdot ja osaa suhtautua kriittisesti löytämiinsä tietoihin
- on tutustunut tietoturvan peruskäsitteisiin sekä virustentorjuntaan
- tiedostaa Internetin käyttöön liittyvät vaarat

Vuorovaikutus ja verkostoituminen:

- opastetaan oppilaita tiedostamaan oman tuotoksen ja kommentoinnin seuraukset. Oman tuotoksen laittaminen Pedanettiin ja toisten tuotosten kommentointi
- tuo esiin sosiaalisen median ikäraajat, riskit ja vastuut

7.-9. lk Oppilas osaa...

käyttää alakoulussa opittuja taitoja sisällön tuottamiseen integroidusti eri oppiaineissa. Varmistetaan TVT-taitojen riittävä osaaminen.

Käytännön taidot ja oma tuottaminen:

- sujuva ohjelmistojen ja palveluiden käyttöä
 - tekstinkäsittely: ilmainen LibreOffice (Writer)
 - kuvankäsittely
 - esitysgrafiikka: LibreOffice (Impress)
 - taulukkolaskenta: LibreOffice (Calc)
 - sähköiset oppimateriaalit
 - käytössä Pedanet, Google Suite
 - koodaukseen Racket/Python ja studio.code.org

- noudatetaan keskeisiä käyttö- ja toimintaperiaatteita.
 - käyttäjätunnusten ja salasanojen vastuullinen käyttäminen
 - hallitsee verkkoympäristöissä työskentelyn

- syvennetään tekstin tuottamisen ja käsittelyn taitoja.
 - käyttää sujuvasti tietokonetta ja keskeisiä toimistosovelluksia omana työvälineenä.
 - osaa tuottaa asiakirjan hyviä tekstinkäsittelyperiaatteita noudattaen.

- syvennetään kuvankäsittelyä
 - osaa muokata kuvaa kuvankäsittelyohjelmalla

- taulukkolaskenta
 - osaa käyttää taulukkolaskentaohjelmaa tarkoituksenmukaisesti

Vastuullinen ja turvallinen toiminta:

- Oppilas ymmärtää tvt:n turvalliset käytötavat ja hyvät käytöstavat
 - Netiketti (esim. http://www.mll.fi/nuortennetti/mina_ja_media/netiketti/)

Tiedonhallinta sekä tutkiva ja luova työskentely:

- ymmärtää tietoturvan peruskäsitteet sekä käyttää virustentorjuntaa
- tiedostaa Internetin käyttöön liittyvät vaarat
- löytää sujuvasti tietoa Internetin eri tietolähteistä
- osaa arvioida kriittisesti ja käyttää eettisesti löydettyä tietoa
- osaa tehdä lähdeviittaukset
- tuntee digitaaliseen materiaaliin liittyvät keskeiset tekijänoikeusasiat

Vuorovaikutus ja verkostoituminen:

- opastetaan oppilaita tiedostamaan oman tuotoksen ja kommentoinnin seuraukset. Oman tuotoksen laittaminen Pedanettiin ja toisten tuotosten kommentointi
- tuo esiin sosiaalisen median ikäraajat, riskit ja vastuut
- työskentelee aktiivisesti, vastuullisesti ja vuorovaikutuksellisesti verkossa